

Remissvar: Miljö- och klimatprogram 2030 för Danderyds kommun på remiss.

Danderyds Villaägareförening har fått ovannämnda remiss och vill härmed yttra sig enligt följande:

Människan påverkar och påverkas av naturen. Fenomenen är såväl lokala som globala. Danderyd är en liten kommun och kan endast i liten skala påverka globalt, men Danderyd påverkas enormt av de globala förändringarna. De åtgärder vi gör i Danderyd påverkar oss som bor i Danderyd starkt och i övrigt som ett litet, men förhoppningsvis positivt bidrag till hela världen.

Problematiken är bred och svår att greppa. Programmet utgår från de 16 nationella miljömålen och 17 globala hållbarhetsmålen. Programmet är allmänt hållet och programmet ”fastställer inte vilka konkreta åtgärder som ska genomföras inom kommunens verksamheter eller kostnadsberäknar dessa. Nämnder och bolag har genomförandeansvar för mål och uppdrag och ska i sin verksamhetsplan formulera mål, åtgärder och aktiviteter samt indikatorer som syftar till att uppfylla miljöprogrammets mål och uppdrag och själva avgöra och besluta om de mest kostnadseffektiva åtgärderna”. Det finns stor risk att, när man fördelar ansvaret brett på detta sätt, saker faller mellan stolarna och ingenting blir gjort. Det vore klädsamt om naturvetenskapligt utbildad personal gavs möjlighet till större inflytande och ansvar. Frågorna är komplexa och kräver specialkompetens.

Fokus synes i programmet legat på de åtgärder som vi kan bidra till för att påverka miljö- och klimat, men viktigt är också åtgärder mot effekter av (globalt) försämrade miljö och försämrade klimat. Här har man endast uppmärksammat buller, avgaser och partiklar förorsakade av en ständigt ökande trafik. Högaktuellt i dagens läge är ju PANDEMIER! Andra stora, och för villaägare katastrofala effekter av förhöjda havsnivåer, kraftigare vindar (stormar), störtregn och förändrade grundvattennivåer saknas. Detta trots att man i Danderyd tidigt uppmärksammat sådana problem. Hit hör ett vida uppmärksammat projekt med översvämningsvallar vid Nora strand samt utredningar om åtgärder vid Noraån och stora områden i Danderyd vid skyfall. Stora delar av kommunen ligger på tidigare sjömark och riskerar att översvämmas och befintliga fastigheter att förstöras. Nämnas kan också förändrade grundvattennivåer bl.a. på grund av tunnelförläggningar av kraftledningar och vägar med allvarliga sättningar i fastigheter som följd.

Det är viktigt med konkreta och realistiska mål, även om man nog många gånger måste sikta mot stjärnorna för att nå målen. Det finns inget egenvärde i att sikta på att just balansera på givna gräns- och riktvärden. Principerna ALARA (As Low As Reasonably Available), ALARP (As Low As Reasonably Practicable) samt BAT (Best Available Technique) bör gälla.

Programmet har identifierat 6 fokusområden, som täcker 15 av de 16 nationella miljömålen och 11 av de 17 globala hållbarhetsmålen. I det följande vill vi kommentera de 6 fokusområdena enligt följande:

1. Begränsad Klimatpåverkan

Den bifogade bilden i programmet visar en grönskande skog. Det kan vara skäl att påpeka att en växande skog binder koldioxid (fotosyntesen) och har en stor betydelse för klimatet. Spara alltså skogen och plantera mer träd och buskar, speciellt vid trafikerade gator och vägar.

2. Frisk luft

Även här vill vi påpeka skogens betydelse. Buskar och träd producerar syre (fotosyntesen) som gör det lättare att andas. Buskar och träd tempererar också luften samt filtrerar och ansamlar partiklar och damm och renar därmed också luften. Spara alltså skogen och plantera mer träd och buskar, speciellt vid trafikerade gator och vägar.

3. Friskt vatten

Säkra Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD), dock så att inte översvämningar uppstår lokalt. Förorenat dagvatten bör separeras och renas.

4. Biologisk mångfald

Biologisk mångfald uppstår i orörda grönytor. Bevara därför skogar, ängar, gröna (villa-) trädgårdar. Stenstaden är ett stort hot mot den biologiska mångfalden.

5. God bebyggd miljö

Villastaden Danderyd är landets nionde tätast bebyggda kommun. Danderyd är i princip fullbyggd och skall inte känna krav att bygga mer. Ev. ny bebyggelse kan endast tillkomma i liten omfattning och då planeras och byggas hållbart.

En utgångspunkt för samhällsplaneringen ska vara ett hållbart byggande, vilket innebär att allt byggande ska ske med fokus på människans behov av livskvalitet, god hälsa och hushållning av resurser. De arkitektoniska, estetiska och kulturhistoriska värdena är en självklarhet vid allt byggande och är en viktig del av Danderyd identitet.

5.1. Buller. Det bör erinras att decibelskalan för buller är logaritmisk. Det betyder att en ökning från 55 dBA till 60 dBA innebär 3 gånger högre bullertryck och en ökning från 55 dBA till 65 dBA innebär 10 gånger högre bullertryck. Ingen ska i sin bostad och på sin uteplats behöva utsättas för mer buller än medicinskt stadgade ekvivalentnivåer 55 dBA utomhus och 30 dBA inomhus. Detta betyder att kraftfulla åtgärder måste vidtagas speciellt längs med E18, Roslagsbanan, Edsbergsvägen och Enebybergsvägen (i form av tunnel eller bullervallar/plank med vegetation). Omdirigering av trafiken är en annan möjlig åtgärd.

5.2. Trafik. Danderyd genomkorsas av tunnelbana, Roslagsbana och E18. Kollektivtrafiken i övrigt är gles. Kuperad terräng gör att bilen nog kommer att ha en given plats i Danderyd. Speciellt i Coronatider har bilens existens varit en nödvändighet för många.

5.3. Avfall. Inför fastighetsnära insamling i flerfackskärl av sorterat återvinningsbart material och övrigt avfall.

5.4. Invånare skall ha nära till grön-, vatten eller parkområden

5.5. Kommunen ska såväl i sin myndighetsutövning som i eget byggande verka för en modern trädgårdsstad och en hållbar stadsmiljö. Ingen stenstad! Grönytefaktor ska beaktas i plan och exploatering (grönytefaktor är en modell för att värdera ytor utifrån olika faktorer, detta för att främja ekosystemtjänster som bullerdämpning, luftrening, dagvattenhantering och biologisk mångfald. Tillämpas idag i exempelvis Stockholm, Täby och Malmö).

Danderyd, den 14 september 2020

För Danderyds Villaägareförening/ Anita Enflo, ordförande anita.enflo@gmail.com